

71/428

JUS informacije 20

15. OKTOBAR 1978.
BEOGRAD

informator saveznog zavoda za standardizaciju

10. SEDNICA RADNE GRUPE ZA GRAĐEVINARSTVO KOMITETA ZA STANOVANJE, GRAĐENJE I PLANIRANJE EVROPSKE EKONOMSKE KOMISIJE (EEK)

Održana je u vremenu od 26. do 30. juna 1978. godine u Ženevi. Sednici je prisustvovalo 23 predstavnika evropskih zemalja, Kanade i Sjedinjenih američkih država. U vezi aktivnosti Radne grupe planirana su u 1979. godini sledeća zasedanja:

22 – 26. januar: Specijalno zasedanje posvećeno međunarodnom usaglašavanju propisa homologacije i Kontrole (mesto nije još kvaliteta građevinskih proizvoda određeno)

Švedska: Kolokvijum u vezi čovekove sredine i procesa građenja
(jesen)

DDR: Službena pripremna konsultacija u vezi ekonomije energije u oblasti građenja
(jesen)

14 – 18. maj: Seminar o mehanizaciji u građevinarstvu (sa studijskim putovanjem u Poljsku)
(Varšava:

Zainteresovani mogu dobiti preko grupe za građevinarstvo Saveznog zavoda za standardizaciju dalje informacije o radu 10. sednice kao i Zapisnik sa sednice.

Na sednici je doneto više zaključaka, kao i to:

- da se program u vezi sa upotrebom računara u građevinarstvu smatra završenim;
- da zainteresovane zemlje članice mogu da sastave, prema izveštaju koji će biti gotov do 31. decembra 1978. godine, nacionalne kataloge proizvoda i sistema iz oblasti građevinarstva i da dostave po 5 primeraka istih zemljama članicama EEK koje se interesuju za međunarodnu trgovinsku razmenu;
- da zemlje članice dostave do 31. decembra 1978. svoje primedbe na izveštaj Komiteta za sigurnost građevinskih konstrukcija kako bi iste bile dostavljene međunarodnoj organizaciji za standardizaciju ISO.
- odobreni su izveštaji sa specijalnih zasedanja u Beogradu (građenje u seizmičkim oblastima), Viškovu (ČSSR – sigurnost građevinskih konstrukcija) i Budimpešti (protivpožarna zaštita).
- da rad na unifikaciji propisa za dimenzije stanova nastave SSSR i Francuska. O svom radu podneće izveštaj na 11. sednici radne grupe.

O drugim detaljima zainteresovani mogu dobiti informacije u grupi za građevinarstvo Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Ul. Slobodana Penezića Krcuna br. 35/V.

AKTIVNOST NA IZRADI PROPISA ZA ODMAŠČIVANJE OPREME KOJA DOLAZI U DODIR SA KISEONIKOM

Inicijativa koju je TEHNOGAS pokrenuo zajedno sa SAVEZNIJIM ZAVODOM ZA STANDARDIZACIJU u vezi sa donošenjem jugoslovenskih propisa kojima bi bila obuhvaćena kompleksna problematika vezana za odmaščivanje opreme koja dolazi u dodir sa kiseonikom dolazi u pravo vreme.

U proizvodnji, transportu i korišćenju kiseonika vrlo se često dešavaju požari i eksplozije nesagledivih posledica čiji je uzrok najčešće opšte poznata visoka hemijska aktivnost kiseonika koji neobično lako i energično stupa u hemijske reakcije sa skoro svim poznatim elementima, osim sa inertnim gasovima.

Poznato je da je reakcija oksidacije u čistom kiseoniku veoma burna i da je sagorevanje intenzivno uz pojavu plamena visoke temperature. Pri kontaktu komprimovanog kiseonika sa mineralnim i životinjskim mastima, vazelinom, vatom ili drugim zapaljivim materijama, može doći do njihovog samozapaljenja koje često ima karakter eksplozije.

Ugljenični čelik takođe gori u struji komprimovanog kiseonika. Porozne organske materije – ugalj, čađ, treset, drvo i

dr., – natopljene tečnim kiseonikom, pri zapaljenju se pretvaraju u jake eksplozive. Eksplozivne smeše se takođe dobijaju iz tečnog kiseonika i tečnih ugljovodonika itd, itd.

Uslovi bezbednosti u radu sa kiseonikom sastoje se u tome da se onemogući kontakt kiseonika sa mogućim slučajnim uzročnicima.

Jedna od radikalnih mera da se onemoguće ovakvi kontakti je ona koja predviđa obavezno odmaščivanje svih površina opreme, uređaja i instalacija koje dolaze u dodir sa kiseonikom, što se mora dokazati odgovarajućim analizama ili uverenjem o propisno izvršenom odmaščivanju.

Pomenutom akcijom predviđa se formiranje stručne grupe u okviru Saveznog zavoda za standardizaciju koja bi u najkrćem roku izradila nacrt programa rada na donošenju jugoslovenskih propisa kojim bi bili obuhvaćeni svi neophodni elementi za bezbedno odvijanje poslova sa kiseonikom.

Programom bi se predviđela izrada propisa za tehničke uslove sredstava za odmaščivanje, postupke odmaščivanja, mere zaštite, kontrolu i potvrdu izvršenog odmaščivanja

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA I PREDLOGA PRAVILNIKA

Većinu predloga koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav, pored stručnjaka Zavoda, ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Predlog standarda iz oblasti elektro-instalacionog pribora JUS N.E.3.005 uraden je u okviru rada Tehničkog odbora TO 23 JEK-a (Instalacioni pribor).

Svi tekstovi predloga standarda i predloga pravilnika su umnoženi i dostavljeni svim članovima stručnih komisija — predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe. Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljuju na javnu diskusiju i svi zainteresovani se obaveštavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa predlozima standarda 15. januar 1979. godine;
- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa Pravilnikom o

tehničkim normativima za tehničke mere zaštite od požara pri projektovanju, izgradnji i korišćenju postrojenja za uskladištenje i pretakanje naftnih gasova 15. novembar 1978. godine.

Zainteresovani koji nisu primili predloge mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35/II sa zahtevom da im se isti dostave.

ISPRAVKA

U JUS informacijama br. 19 od 1. oktobra 1978. godine došlo je do greške u navođenju anotiranih predloga standarda iz oblasti pesticida. U listu predloga standarda stavljen je JUS H.B8.032 — Određivanje vode u hemijskim proizvodima po metodi Karl Fišera — koji je na snazi pa se samim tim ne može staviti kao predlog na javnu diskusiju.

iz grupe za elektrotehniku

iz grupe za hemiju

Predlog „Pravilnika o tehničkim normativima za tehničke mere zaštite od požara pri projektovanju, izgradnji i korišćenju postrojenja za usklađenje i pretakanje tečnih naftnih gasova“.

iz grupe za bezbednost i zaštitu životne sredine

iz oblasti ličnih zaštitnih sredstava

- JUS Z.B4.020 Naočari za korekciju očnog vida. Definicije – veličine (revizija)
 JUS Z.B4.025 Naočari za korekciju očnog vida. Konstrukcija okvira (revizija)

iz oblasti štampanih kola

JUS N.R7.065 Štampane ploče. Metode ispitivanja. Ispitivanja uticaja o koline.

iz oblasti poluprovodničkih komponenata

JUS N.R1.422 Signalne diode male snage. Merne metode

iz oblasti elektro-instalacionog pribora

JUS N.E3.005 Grla za sijalice sa navojem. Tehnički uslovi i ispitivanja

SASTANCI KOJI ĆE SE ODRŽATI

Sastanak Komisije za telekomunikacijske kablove održće se 30. i 31. oktobra 1978. godine u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju, Ul. Slobodana Penezića–Krcuna br. 35, Beograd, sa početkom u 9.30 časova.

Na dnevnom redu je usvajanje konačnog teksta jugoslovenskih standarda:

- JUS N.C8.001 Visokonaponski provodnici sa izolacijom otpornom na plamen za primenu u televizijskim prijemnicima i slične svrhe.
 JUS N.C8.002 Spojni provodnici za nazivne jednosmerne napone od 20 kV i 25 kV i najvišom radnom

temperaturom od 105 °C za primenu u televizijskim prijemnicima.

JUS N.C0.004 (Revizija) – Oznake koaksijalnih kablova za radiofrekvencije.

JUS N.C6.057 Savitljivi koaksijalni kablovi za radiofrekvencije. RF 75–5–1.

JUS N.C6.058 Savitljivi koaksijalni kablovi za radiofrekvencije. RF 75–7–9.

JUS N.C6.090 Savitljivi koaksijalni kablovi za radiofrekvencije. RV 75–9–10/20.

U nastavku rada Komisija će razmotriti plan rada.

PROGRAM SEMINARA VISOKE ŠKOLE ZA ORGANIZACIJU RADA U KRANJU

Visoka škola za organizaciju rada u Kranju objavljuje za šk. godinu 1978/89. program funkcionalnih seminara za standardizaciju:

STANDARDIZACIJA U TEORIJI I PRAKSI

Seminari su predviđeni za tri kategorije slušalaca:

Seminar A: za stručnjake, koji operativno rade na pripremanju standarda i njihovom sprovođenju u praksi.
 (Bohinj, 21–24.11.1978, 4 dana, cena 3.000. – din)

Seminar B: za stručnjake, koji operativno vode ili projektuju proizvodne procese i imaju uticaja na politiku standardizacije.
 (Bohinj, 11. – 15.12.1978, 5 dana, cena 3.500. – din)

Seminar C: za projektante proizvodnih procesa i rukovodioce, koji su po svom radnom statusu dužni pratiti razvoj sistemskih nauka.

(Bohinj, februar 1979., 5 dana, cena 3.500. – din)

Svaki učesnik na seminaru će izraditi seminarski zadatak, za koji mu Visoka škola za organizaciju rada izdaje potvrdu o uspešnom radu na seminaru.

Detaljniji program će biti podeljen na III. jugoslovenskom savetovanju u Beogradu a ostali interesenti mogu, da ih traže na adresu: Visoka škola za organizaciju dela, Center za funkcionalno izobrežavanje, Kranj, Prešernova 11. Broj učesnika je zbog individualnog rada ograničen, pa će se seminar izvoditi više puta.

Obaveštavamo preplatnike biltena „STANDARDIZACIJA“ kao i sve zainteresovane da do kraja oktobra 1978. godine izlazi iz štampe br. 9/10 biltena i koristimo priliku da skrenemo pažnju na neke važnije članke:

- UVODNI ČLANAK – „Utvrđivanje politike standardizacije u Jugoslaviji“
- RUBRIKA 2 – „Metodologija donošenja jugoslovenskih standarda“
- RUBRIKA 3 – „Ispitivanje buke od drumskih vozila i problemi primene ECE Pravilnika br. 9“
- RUBRIKA 4 – „Kriterijumi za ovlašćivanje orga-

RUBRIKA 5

700052555.2,20

COBISS 0

kvaliteta“

RUBRIKA 6

– „Ciljevi, delatnost, uticaji i organizovanje standardizacije u OUR“

U stalnim rubrikama bilten donosi pregled primljenih važnijih inostranih standarda, primljenu dokumentaciju ISO i IEC, primljenu dokumentaciju SEV i NOVE KNJIGE.

POZIVAMO RADNE ORGANIZACIJE IZ PROIZVODNJE I PROMETA, DRUŠTVENO-POLITIČKE ZAJEDNICE, ORGANE I INSTITUTE, ORGANIZACIJE POTROŠAČA I KORISNIKA USLUGA, ZAINTERESOVANE ZA POLITIKU STANDARDIZACIJE U JUGOSLAVIJI, ZA PROGRAME I EKONOMSKU OPRAVDANOST STANDARDIZACIJE I PRIMENU STANDARDA, ZA POSLOVE ISPITIVANJA I ATESTIRANJA PROIZVODA, ZA MEĐUNARODNU I REGIONALNU STANDARDIZACIJU, ZA PRIMENU PROPISA I STANDARDA U VEZI SA NOVIM ZAKONOM O STANDARDIZACIJI I INSPEKCIJU KVALITETA, ZA PRINCIPE I NAČIN RADA NACIONALNE, GRANSKE I INTERNE STANDARDIZACIJE, ZA PROGRAME I PRAKSU U VEZI SA OBRAZOVAЊEM KADROVA U OBLASTI STANDARDIZACIJE, ZA OBJAVLJENE JUGOSLOVENSKE I INOSTRANE STANDARDE, ZA PRIMLJENU DOKUMENTACIJU MEĐUNARODNIH ORGANIZACIJA ZA STANDARDIZACIJU ISO I IEC I ZA SVE AKTIVNOSTI U OBLASTI STANDARDIZACIJE, DA SE PRETPLATE NA BILTEN „STANDARDIZACIJA“ – GLASILLO SAVEZNOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU.

GODIŠNJA PRETPLATA IZNOSI 120.- dinara a cena pojedinačnog primerka iznosi 24.-dinara.

Preplatu slati neposredno na adresu prodavnice Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Ul. Slobodana Penezića-Krcuna 35, pošt. fah 933 ili na račun 60805-845-614.

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju kao i bilten „Standardizacija“. Primerci su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: Centrala 644-066 i 682-099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašinogradnju i saobraćaj 342, 343; grupa za

elektrotehniku 380, 381; grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377; grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350; grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275; grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286; urednik biltena 287.

Sekretar: 237

41

428/1978/1

700052555.2,20

COBISS 0